

GAZETA HANDLOWA.

Nr. 16.

Warszawa, dnia 10 (22) stycznia. Piątek.

1869.

Cena prenumeraty: w Warszawie: kwartalnie rsr. 2 kop. 70; miesięcznie kop. 70. Za odosłanie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5. Numer pojedynczy kop. 5.

Na prowincyi we wszystkich urzędach pocztowych w kraju i w Cesarstwie: rocznie rsr. 9. Półrocznie rsr. 4 k. 50. kwartalnie rs. 2 k. 25.

ROK 6.

Doniesienia i uwiadomienia wszelkiego rodzaju przyjmuje Redakcja Gazety za opłatą od wiersza drobnem pismem, lub za jego miejsce po kop. 5.

Biuro Redakcyi przy ulicy Daniłowiczowskiej w drukarni pod Numerem 619.

Warszawa, dnia 22 stycznia.

Wiadomości dotyczące ostatecznego rezultatu konferencji ciągle jeszcze są niejasne i sprzeczne z sobą. Doniesienia wczorajszego, jakoby Porta upoważniła reprezentanta swego do podpisania protokołu konferencji, „Public” w części zaprzecza, twierdząc, że upoważnienie Djemil paszy dane, nie dotyczy zarazem podpisania zbiorowej deklaracji. Powody, które Portę skłoniły do takiej częściowej odmowy są wątpliwe. Według wiedeńskiej „Debatte” rząd turecki wzbrania się podpisać deklarację, ponieważ nieczyni takowa zadosyć wszystkim jego żądaniom i dla tego ultimatum swego cofnąć nie chce. Zkądinnad tenże sam dziennik dowiadyuje się, że gabinet helleński już samą formą deklaracji obrażonym jest, i że zaprotestować przeciwko niej zamierza. Wszystko to powierdzać się zdaje przekonanie przez nas już kilkakrotnie wyrażone, iż konferencya w gruncie rzeczy, pomimo jednomyślności mocarstw, celu nieosiągnęła, gdyż niepowiodło jej się pogodzić strony poważnione.

Turcyja tymczasem zarówno jak Grecyja, nie przestaje przygotowywać się na przypadek wojny. Według korespondencyi z Mostaru do „Patrie” urzęda gubernatorów wojennych i cywilnych elajatów Bośni i Scutari połączone zostały w jednym ręku. Tym sposobem zaprowadzony został w tych prowincyach rodzaj dyktatury w razie wybuchu powstania. Równocześnie uwiadomiła Porta urządzenie mocarstwa o blokadzie wyspy Kandy. Stosownie do tego oświadczenia, każdy statek łamiący blokadę ma być skonfiskowanym a okręt któryby dał ognia do statku wojennego tureckiego uważany będzie za statek korsarski.

Ażeby dać poznać ton w jakim większa część prasy helleńskiej przemawia, nie troszcząc się bynajmniej o pojednawcze dzieło konferencji paryskiej, przytoczymy tu artykuł wstępny pisma „Messenger d'Athènes,” zamieszczony w jednym z ostatnich jego numerów. Artykuł w mowie będący zajmuje się najsamprzód zapalem wywołanym w Grecyi nieprzyjazną Turcyi postawą, a zarazem posuwa się do groźby względem mocarstw. Jest czas, powiedzianem jest, by wschód należał do narodów wschodnich. Następuje po tem wezwanie do boju. „Samy, powiada artykuł, walczyć będziemy przeciwko Turcyi.

„Jesteśmy dosyć silni, by bez niczyjej pomocy powtórzyć rok 1821, ale w sposób o wiele dla nieprzyjaciół naszych straszniejszy. Ówczas nie posiadając ani armii, ani finansów, ani wewnętrznej organizacji i administracyi, podtrzymywaliśmy siedmioletnią wojnę przeciwko całemu muzułmańskiemu światu. W roku 1869 z równym patryotyzmem i zapalem dla chwały kraju naszego, zaopatrzeni w znaczne materyalne zasoby, mamy do walczenia z państwem zachwanem pod opieką obcej dyplomacyi zastajacem. W walce tej nie pozostaniemy sami, żyją bowiem na wschodzie inne narody i pokolenia, pragnące rzucić jarzmo tureckie. Rumunia, Serbia i Czarnogóra, i nieomieszkają połączyć się z nami.

Już miały miejsce w Rumunii ogromne demonstracye ludowe na korzyść Grecyi, a Rumunia, Serbia i Czarnogóra zarowny mają interes wystąpienia wraz z nami do walki z wspólnym nieprzyjacielem. W ten sposób działając i kupiąc się około sztandaru naszego, dowiedziemy Europie, że nie dozwalamy obcemu, być władzcą, zwycięzcą lub opiekunem naszym. Hasłem naszym jest: Wschód należy do narodów na wschodzie mieszkających.”

Po takim wywodzie łatwo zrozumieć, jak bardzo umysły w Grecyi muszą być podburzone, a jak trudno zarazem będzie rządowi helleńskiemu zgodzić się na deklarację mocarstw, stawającą, jak wiadomo, po większej części po stronie Porty. Do tej chwili też nie mamy

najmniejszej wskazówki, mogącej zapowiadać większą skłonność Grecyi do ustępstw, odpowiednich żądaniom Turcyi i mocarstw europejskich. Jakkolwiek naturalnem jest, że Grecyja liczyć się zdaje na poparcie księstw naddunajskich w razie wojny, zaznaczyć wszakże należy, iż rządy tychże księstw w tej chwili z podwójną usilnością upewniają o pokojowych i pojednawczych usposobieniach swoich.

Ciału prawodawczemu francuzkiemu zaraz po rozpoczęciu posiedzeń jego, przedłoży rząd zbiór dokumentów, dotyczących po lityki zagranicznej. Telegram wczorajszy podał nam nawet główną takowych treść. Pokazuje się z tych dokumentów, że rząd francuzki, za pierwszorzędną konieczność polityczną, uważa utrzymanie na wschodzie obecnego stanu rzeczy, jako przez obowiązujące traktaty utworzonego. Zapatrywanie to zgadza się zupełnie z tradycyjną polityką Francyi na wschodzie i odpowiada zapewne ściśle widokom rządu angielskiego. Wypływa ono z zasady całości i nienaruszalności państwa ottomańskiego, w której obronie mocarstwa zachodnie dotąd zawsze energicznie występowały. Nadzieje Grecyi jednak znacznie osłabia. Nietylko bowiem zbiór dokumentów francuzkich nie pozostawia wątpliwości, że Francya w niczem nie przyczyni się dobrowolnie do zadosyć uczynienia żądaniom Grecyi, o ile takowe dotyczą niezależnego stanowiska pokoleń greckich pod panowaniem Turcyi dziś zostających, ale co gorsza czyni bardzo prawdopodobnem, że Francya uważając utrzymanie dzisiejszego stanu rzeczy na wschodzie za pierwszorzędną konieczność polityczną, nie dozwoli, aby Grecyja własnymi siłami próbowała zaprowadzić w nim zmiany. W ogóle sądzimy, że bezwzględne wyrzeczenie powyższej zasady w sprawie wschodniej, przyczynić się może do zachwiania porozumienia dotąd podobno między wielkimi mocarstwami istnieć mającego.

Prasa pruska co do większości, jakśmy już nadmienili, mowę tronową cesarza Napoleona uważa za pokojową, napotykamy wszakże gdzie niegdzie także na zdania pod tym względem cokolwiek odmienne a zbliżające się do zapatrywania pism wiedeńskich. Tak między innemi pisze jeden z korespondentów berlińskich do Gazety Śląskiej co następuje: „Cesarz Napoleon w mowie tronowej zapewnia, że stosunki jego do mocarstw zagranicznych są jak najbardziej zadawalnającymi, ale te pokojowe słowa znacznie są paraliżowane przez nadzwyczajny nacisk położony na obecną gotowość wojenną Francyi. Przemawianie takim tonem Francya zdaje się ciągle uważać za swój wyłączny przywilej; u każdego innego państwa uważano by coś podobnego za najwyższy stopień zarozumienia” i t. p. d.

Równocześnie z ciałem prawodawczem francuzkiem otwarte zostały dnia 18 t. m. posiedzenia sejmiku szwedzkiego. Oprócz zapewnienia o dobrych z państwami zagranicznymi stosunkach, mowa tronowa zajmuje się sprawami wewnętrznymi. Najważniejszą zaś w niej jest wzmianka o spodziewanem ściślejszem połączeniu krajów skandynawskich przez związek małżeński między następcą tronu duńskim a królową szwedzką. Wzmianka ta wyraźnie odnosić się zdaje do unii skandynawskiej.

Wiedeń, 20 stycznia. „Wiener Ztg” w części urzędowej ogłasza protokół między Turcyą a Austryą ułożony, na mocy którego poddani austriaccy otrzymują prawo nabywania w Turcyi nieruchomości własności.

Paryż, 20 stycznia. Ustęp księgi niebieskiej, dotyczący wydziału wojny, oznacza stan liczebny armii czynnej wewnątrz cesarstwa w dniu 1 grudnia na 378,852 ludzi, w Algieryi 64,531, we Włoszech 5,328. Do tego dolicza się rezerwa w sile 198,546 ludzi i gwardya narodowa ruchoma o sile 381,723 ludzi, razem więc armia francuzka liczy 1,028,980 ludzi. W rzeczywistości jednak z armii

czynnej 114,000 ludzi znajduje się na urlopie, przez co stan liczebny jej zmniejsza się do 334,280 ludzi.

Madryt, 20 stycznia. Z Hawany donoszą pod d. 17 t. m.: Powstanie zmniejsza się, interesa ożywiają się. Jenerał Balsameda zajął dnia 16 t. m. miasto Bayano. Pomimo to bezzwłocznie wysłane będą na wyspę Kubę posiłki.

Konstantynopol, 19 stycznia. „Levant Herald” potwierdza przyjęcie przez Portę uchwał konferencyi. Przed Syra trwa status quo. (Nordd. Allg. Ztg. Ind. Bl.)

Telegramy Handlowe.

Szczecin, 20 stycznia. (Targ zbożowy). *Pszenica* w miejscu 63—71; z dostawą w styczniu 69½ nom., na wiosnę 69½, w maju i czerwcu 70. *Żyto* w miejscu 52½; z dostawą w styczniu 52, na wiosnę 52½, w maju i czerwcu 53.

Hamburg, 20 stycznia. (Targ zbożowy). Na *pszenicę* i *żyto* w miejscu brak chęci kupna; w *życie* na dostawę interes słaby. *Pszenica* z dostawą w styczniu za 5,400 H 120, w styczniu i lutym 120, w kwietniu i maju 120. *Żyto* z dostawą w styczniu za 5,000 H 89, w styczniu i lutym 89, w kwietniu i maju 89. W *owsie* interes słaby. *Kawy* ceny mocne; toż samo w *cynku*, interes jednak spokojny. *Oleju skalnego* ceny mocne, przy spokojnym interesie, w miejscu 16½; z dostawą w styczniu 15½, w sierpniu i grudniu 16½; mroźne powietrze.

Paryż, 20 stycznia. Mąka z dostawą w styczniu 59.50, z dostawą w marcu i kwietniu 60.50, w maju i czerwcu 61.50.

Londyn, 20 stycznia. (Targ zbożowy). Dowozy zagraniczne od ostatniego poniedziałku wynoszą: *pszenicy* 1,270, *jęczmienia* 5,120, *owsa* 18,410 kwarterów.

W *pszenicy* i *owsie* interes bardzo spokojny, usposobienie jednak lepsze, gdyż sprzedaż ładunków lepsza; *jęczmień* zaniedbany.

Amsterdam, 20 stycznia. (Targ zbożowy). Ceny *pszenicy* niezmienione; *żyta* w miejscu toż samo; z dostawą na wiosnę 203.

Antwerpia, 20 stycznia. (Targ zbożowy). *Pszenica* i *żyto* bez obrotu. (Olej skalny), rafinowany typowo-biały w miejscu 58—58½; z dostawą w lutym i marcu 58, we wrześniu 51.

Brema, 20 stycznia. (Olej skalny). Standart white w miejscu 7 tal. w złocie; interes ożywiony

Liverpool, 20 stycznia. (Bawełna). Obrót 12,000 bel. Ceny mocniejsze.

Middling Orleans 11½, middling amerykańska 11½, fair Dhollerah 9½, middling fair Dhollerah 9, good middling Dhollerah 8½, fair Bengal 7½, new fair Oomra 9½, good fair Oomra —, Pernam 12, Smyrna 10, Egiptia —, Orleans w transporcie —.

New-York, 19 stycznia. Kurs wexli na Londyn w złocie 109½, aży od złota 35½, bawełna 29, mąka —, olej skalny rafinowany w New-Yorku 34½, w Filadelfii 33½.

(W. T. B., T. B. f. N. D.)

Korrespondencje Gazety Handlowej.

Lipsk, 16 stycznia. Wczoraj zakończył się nasz jarmark noworoczny, który jak wiadomo jest najnieznaczniejszym ze wszystkich tu-tejszych jarmarków. Mimo nieprzyjaznych wpływów pod którymi się rozpoczął, rezultat jednak okazuje się bardziej zadawalniającym aniżeli się spodziewano, o ile mianowicie weźmiemy na uwagę ilość sprzedanych towarów. O rezultatach w interesie sukna i towarów sukiennych, donieśliśmy już; skutki ich zaś objawiły się niebawem na dwóch głównych targach wełnianych, tj. w Berlinie i Wrocławiu, gdzie w ostatnim tygodniu znowu znaczne czyniono pokupy, do 3000 ctr. dochodzące, jakkolwiek bez pewnego widoku podniesienia się cen tego surowego materiału, w oboc obfitych jeszcze zapasów i konkurencji ze strony gatunków kolonialnych. W towarach bawełnianych zwłaszcza drukowanych, w skutek podniesienia się cen surowego materiału w Anglii i Ameryce, odbył znacznie był ułatwiony, Niemieckie fabrykaty surowych sukien, ośmielone dobrym odbytem, zaczynają podwyższać swe żądania. Bawełniane materye na ubranie i spodnie korzystały również z polepszonych koniunktur podczas gdy w innych wyrobach, mianowicie białych, żądania były bardziej ograniczone. Osób obcych na jarmarku było, według urzędowego raportu, 7605 t. j. o 802 więcej niż na jarmarku noworocznym 1868 r.

HANDEL ŚWIATA.

II.

Jego potrzeby—skutki dobroczynne i niebezpieczeństwa—obecne położenie i widoki w przyszłości.

(Dalszy ciąg—patrz Nr. 13).

Obok wszakże tylu nieocenionych dobrodziejstw dla ludzkości w ogóle, obok potężnego wpływu na postęp intelektualny i polepszanie materialnego bytu wszystkich bez wyjątku warstw społecznych—handel świata ma także i ujemne swe strony: w miarę własnego swego rozwoju sprowadza przejścia i zmiany, nie tylko dla bezpośrednio handlem trudniących się—dla producentów, ale i dla wielkiej masy konsumentów, nader dotkliwe.

Najprzód, niezliczone mnóstwo nowych, handlem świata w użycie wprowadzonych przedmiotów zbytku, rozszerza bardziej jeszcze otchłań między bogatym a biednym, i czyni temu ostatniemu brak tych przedmiotów nierównie dotkliwszym, aniżeli dawniej, kiedy różnica między bogaczem a niezamożnym leżała raczej w wielości spożywanych potraw i napoi, a nie jak dziś w jakości i wykuintności produktów handlem dostarczanych. Dalej, jak każdy nowy wynalazek praktyczny sprowadza mniejszy lub większy przewrót w rutynie zajęć, jak np. koleje żelazne i statki parowe, pozbawiły pewne klasy ludności, jak furmanów, szyprów, stelmachów, oberzystów, kowalów i t. p. stałego zajęcia, tak też i każda zmiana w handlu świata, każdy nowo odkryty produkt, jak np. w ostatnich czasach petroleum, niektóre nowe farby i rośliny—zwłaszcza zaś każda nowo odkryta droga komunikacji, pozwalająca szybciej i taniej produkta ze źródeł sprowadzać i do miejsc konsumpcji dostarczać—naraża kupców i fabrykantów na rozliczne niedogodności i straty. Kto tedy uporczywie obstaje przy dawnym i umie tylko jałowe zawodzić żale nad zgonną konkurencją i zmniejszonym zyskiem, ten musi upaść; gdy tymczasem inni umieją wcześniej ze zmienionych koniunktur korzystać i wzbogacać się. Jak bowiem w ogóle ogrom mas obrotu stanowi charakterystykę dzisiejszego handlu świata, tak też i zysk handlowy musi być szukany raczej w masie odbytych towarów, aniżeli w wysokiej prowizji na pojedynczych obiektach.

Ta ostatnia okoliczność jest powodem, że przedsięwzięcia handlowo-przemysłowe zakładane i prowadzone być muszą odrazu na wielką skalę, w czem doznawają silnego poparcia ze strony kredytu, który ochoczo sprzyja nadmiarowi w handlu (over trading), jak i nadmiarowi w produkcji (over production). Lecz niezaprzeczoną jest rzeczą, że w wielu razach i w pewnych artykułach, zbyt wiele bywa produkowanym, by fabrykaty mogły być prędko i korzystnie sprzedawane, i aby fabrykant był w stanie działalność swą, przy ciągłym zatrudnianiu dobrych robotników, kontynuować. Przy mniejszej produkcji jakiegoś wyrobu, jak to np. dawniej miało miejsce z sukniem, tkaninami wełnianymi i bawełnianymi, stagnacja w odbycie daleko rzadziej się objawiała, aniżeli teraz, przy kolosalnej fabrykacji tych towarów na wywóz zamorski, lub przy olbrzymim przemyśle w żelazie, maszynach, zegarach i t. p., gdzie w braku zamówień robi się na zapas, a zapasy te wzrastają z czasem w martwe, nieruchome stopy.

Gorączkowa żądza bogactw, prędko i łatwo zyskanych, która, przyznać trzeba, należy także do owoców handlu świata, popycha często do owych przesad, a młodych zwłaszcza kupców, nieprzygotowanych dostatecznie do ciężkiego i wytężonej rozwagi i oględności wymagającego zawodu, strąca często w otchłań nieszczęścia i hańby.

Choroby handlu, których zenit zwanym jest kryzys handlowy, i które dzielić można na kryzy kapitałowe—pieniężne, czyli kredytowe, i na właściwe kryzy handlowe, mają zawsze swe źródło w zwichnięciu równowagi gospodarczej, czyli ekonomicznej. Dochodzenie ich przyczyn przedstawia obfite i na długo jeszcze dostatecznie niezbadane pole studyów. My tu ograniczymy się na wyliczaniu i podziale tych przyczyn, zostawiając sobie na później wyjaśnienie istoty i charakteru każdej z nich po szczególe.

Zwichnięcie równowagi ekonomicznej, o której dopiero co napomknęliśmy, może pochodzić albo:

1. Z zewnętrznych wpływów, jako to:

a) z wypadków przyrodzonych, jak uieurodzaju, epidemii i t. p.
b) z politycznych przyczyn, jak wojny, bankructwa państwowego, zmiany w społecznym prawodawstwie, np. zniesienia niewolnictwa, pańszczyzny; albo:

2. Z wewnętrznych, w samym handlu leżących faktorów. Do tego należą:

a) nadmiar w produkcji, tak, że żądania nie odpowiadają ofertom;

b) zmniejszona konsumpcja, (zwłaszcza po nieurodzajach, jako i podczas wojen).

c) niestosunkowa zamiana obiegającego kapitału, t. j. pieniędzy w kapitał stojący, nieruchomy, jak np. w koleje żelazne, budowę domów i t. p.

d) nadmierny kredyt i jego nadużywanie, które z jednej strony tworzą mnóstwo fałszywych przedsięwzięć, (Bubbles), z drugiej strony przez nagromadzanie towarów i podnoszenie cen, wywołują kryzy handlowe, której gruntem najodpowiedniejszym są właśnie czasy ogólnego dobrobytu, oraz niska w skutek długiej wstrzemięźliwości stopa procentu.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Kronika wiadomości krajowych i zagranicznych.

Wczoraj przed południem wybuchł pożar w składzie galanteryjnym i księgarskim p. Karola Arnstein, w domu pod Nr 1257 przed kilku dopiero miesiącami gustownie i bogato urządzonego, a ubezpieczonym w Towarzystwie Moskiewskim.

Przybyła straż prędko ugasiła ogień, który zresztą w nieruchomości prawie żadnej nie poczynił szkody, natomiast towary uległy znacznemu uszkodzeniu, częścią przez ogień, a jeszcze bardziej przez zalanie wodą podczas gaszenia i potłuczenie podczas ratowania. Strata też w towarach dojść może do 5000 rs.

— *Produkcja kawy.* Kraje w których kawa głównie jest uprawianą, stanowią obecnie Brazylia, Jawa i Ceylon. W Indyach Wschodnich gdzie w zeszłym wieku produkcja ta głównie swe miała siedzisko upadła ona coraz bardziej od chwili zniesienia tam niewolnictwa; na wyspie Kuba nawet, gdzie niewolnictwo dotąd jeszcze istnieje, kawa coraz bardziej ustępowała uprawie cukru, tak że gdy przed trzydziestu jeszcze laty wywóz kawy wynosił tam rocznie przeszło półmiliona cetn. dziś na pokrycie wewnętrznej potrzeby ma miejsce znaczny przywóz.

I w Brazylii uprawa kawy rozwinęła się jedynie na podstawie niewolnictwa; a trudność na jaką zniesienie niewoli ludzkiej dotąd tam napotyka, leży właśnie w przypuszczeniu, że przy wolnej pracy, uprawa kawy na której dobrobyt kraju głównie spoczywa, musiałaby upaść. Wywóz z Rio Janeiro wynosił w r. 1821—1830: 2,596,509 bel, 1831—1840: 5,794,424 b. 1840—1850: 13,567,029 b. 1851—1860: 20,113,999 bel; 1861—1867: 12,575,600 bel. Zmniejszenie się stosunków produkcji w ostatnich latach przypisać należy głównie wojnie i złemu zarządowi finansów.

Na Jawie i Sumatra. pomimo, że niewolnictwo jest zniesione, ludność jednak zniewalana bywa do uprawy kawy, tytułem czynszu czy pańszczyzny za odstąpione jej do używalności grunta orne, których rząd uważa się za wyłącznego właściciela. Każda familia musi uprawiać ok: 650 krzewów kawowych, ziarna zbierać, rozłupiać, suszyć i do odległych nieraz magazynów dostarczać. Za całą tę robotę familia dostaje za pikul (62½ kilog.) dostarczonej kawy 13 fl. ponieważ zaś trzeba blisko 400 na otrzymanie jednego pikulu, familia więc zarabia rocznie 21 fl. w gotowlźnie. Za to musi cała ludność w czasie zbiorów opuszczać swe sioła i kampać w wyniosłych plantacjach, wystawiona na zabójczy żar słoneczny. W skutek tego ucisku, wiele żywnych równin ięży odłogiem, i w samej uprawie kawy okazuje się z każdym rokiem dotkliwy ubytek, i tak od r. 1860—1868 produkowano na Jawie mniej o 1 milion bel, niżeli w latach od 1840—1848, a takież sam stosunek ma miejsce i na Sumatra.

Podczas więc gdy w Brazylii, w Indyach wschodnich i w koloniach hollenderskich gdzie system niewolniczy, lub monopolityczno-pańszczyzniany jeszcze istnieje, uprawa kawy znajduje się w ciągłym zmniejszaniu się, przedstawia Ceylon i ląd stały przednich Indyj, gdzie system wolnej pracy i konkurencji jest w rozkwicie, ciągły a prawidłowy wzrost tej produkcji. W ogóle oceniają zbiory kawy w r. 1868 jak następuje:

Bryzylia; 2,480,000 bel (a 71 kilog.)—3½ mil. ctr.; Jawa i Sumatra 920,000 ctr.; St. Domingo 340,000 ctr. Ceylon 940,000. Przednie Indye 400,000 ctr. Laguayra i Maracaibo 350,000 ctr. Costarica i Guatemala 200,000 ctr. inne kraje 200,000 ctr. razem 6,850,000 ctr.

— *Pożyczek premiiowych z końcem roku 1867 było w Europie 69, z których:*

1 w Anhalt	3½ 8	na tal.	2,000,000
2 w Baden	4 8	na fl.	36,000,000
4 w Bawaryi	4 8	"	32,243,700
11 w Belgii	2½ i 3 8	fr.	125,870,000 i
1 „	3 8	fl. hol.	2,750,000
1 w Brunświku	—	tal.	10,000,000
6 we Francyi	5 i 3 8	franków	221,904,500
1 w Hamburgu	—	MB.	9,600,000
1 „	3 8	"	5,000,000
2 w Hessyi	—	"	8,875,000
7 we Włoszech	4½, 5 8	fr.	433,917,500
1 w Lubece	3½ 8	tal.	3,500,000
1 w Niderlandach	—	fl. hol.	1,000,000
18 w Austrii	4, 4½ 5 8	fl.	394,756,000
2 w Prusach	3½ 8	tal.	21,725,000
1 „	—	fl.	2,600,000
2 w Rosyi	5 8	rsr.	200,000,000
1 „ Finlandzka	—	tal.	2,400,000
1 „ Polska	—	złp.	150,000,000
1 Schaumburg-Lippe	—	tal.	1,500,000
1 w Szwecyi	—	"	2,400,000
1 „	—	MB.	10,000,000
2 w Szwajcaryi	—	fr.	7,250,000

— *Towarzystwo prywatnych dróg żelaznych było w końcu 1867 r. w Niemczech 45; z tych w Prusach 23, w Austrii 12, po za granicami Prus i Austrii 10, (w liczbie tych dziesięciu, źródło z którego tę wiadomość czerpiemy liczy i drogę żelazną warszawsko-wiedeńską).*

— *Banków rządowych i prywatnych było w końcu roku 1867 w całych Niemczech i Anstryi 59, z tych w Berlinie 9, w Lipsku 4, w Wiedniu 4. Reszta rozlokowana w rozmaitych miastach.*

Towarzystw górniczych i hutniczych było w końcu roku 1867, 82.

Towarzystw ubezpieczeń od ognia i na życie było w r. 1867, 99.

— *Firma Morgan Melbuurn & Comp. w Londynie zawiesiła wypłaty. Passywa wynoszą 500,000 £.*

— *Wyszedł Nr. 2 Gazety Rolniczej, który zawiera następujące artykuły: Hipolit Cegielski (z portretem) przez Benedykta Aleksandrowicza; O kolonizacji gruntów przez Ludwika Łaszcza; O wyrabianiu sera na sposób hollenderski (c. d.) przez Zygmunta Gawareckiego; Korrespondencja gospodarska z pow. Nowogrodzkiego przez Ottona Bochwicę; Przegląd przemysłowo-handlowy, Hodowla koni, Nieco z przeszłości wyścigów przez Stan. Wotowskiego; Korrespondencja od Redakcyi, Obwieszczenia gospodarskie. W odcinku; Pismienictwo rolnicze, Kilka uwag nad publikacją Dra Karola Libelta pod tytułem: „Koalicja kapitału i pracy” przez Henryka Szumana (dok.). Gazeta Rolnicza kosztuje kwartalnie w opaskach rs. 1 k. 20 (złp. 8) na stacyach pocztowych rs. 1 k. 50 (złp. 10).*

OGŁOSZENIA.

 Do założenia farbiarni w Królestwie Polskiem, w miejscowości szczególnie tejemu odpowiedniej dwóch młodych ludzi, gruntownie z fachem tym obeznanych, poszukują jednego lub kilku współników komandytowych z kapitałem 100,000 rs.

Zgłaszania się i zapytania uprasza się podawać pod adresem L. W. przez biuro ogłoszeń H. Englers w Lipsku.

(Nr. 1448)

(18897)

DO SPŁADU STANISŁAWA BAUMANN,

przy ulicy Elektoralfiej, Nr. 795 naprzeciw Banku

nadszedł świeży transport:

CEMENTU Portland Angielskiego „Robinsa i Komp.” z Londynu.

CEGLY ogniotrwałej, „Ramsay i Cowen”

GLINY ogniotrwałej

KOKSU i WĘGLI kamiennych kowalskich.

TEKTURY smołowej i BLACHY żelaznej do krycia dachów, wszystko prawdziwie Angielskie i w najlepszym gatunku.

(Nr. 1375)

(1771)

